

מ"ת 23473/03/17 - רוסלן אנטיפקין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

מ"ת 23473-03-17 מדינת ישראל נ' אנטיפקין(עצור בפיקוח)
תיק חיצוני:

בפני המבקש
כבוד השופט ארז פורת
רוסלן אנטיפקין (עצור בפיקוח)
נגד
מדינת ישראל
המשיבה

החלטה

1. ביום 12/09/17 עתר המבקש לעיון מחודש בתנאי מעצרו, וביקש כי יועבר מסטאטוס של עצור בפיקוח אלקטרוני ב"בית חם", אל קהילה טיפולית "מלכישוע" לצורך השתלבות בהליך גמילה משימוש בסמים שם.

2. ביום 12/03/17 הוגש כנגד המבקש כתב אישום, בו יוחסה לו עבירה שעניינה שוד בנסיבות מחמירות. עם הגשת כתב האישום, עתרה המדינה למעצרו הממשי של המבקש, עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

ביום 09/05/17 הוריתי על העברת המבקש למעצר באיזוק, כאמור, בו הוא נתון עד כה.

3. ביום 02/07/17 עתר המבקש לעיון מחודש בעניין מעצרו, וביקש לשלבו בקהילה טיפולית מלכישוע, בשם לב לרצונו להשתלב בהליך גמילה, המלצת העובדת הסוציאלית מבית חם, וכן הסכמת קהילת מלכישוע לקלטו בין שירותיה.

בקשה זו ראיתי בהחלטתי מיום 06/07/17 כשההנמקה לדחייה נגעה בסופו של דבר, להעדר עילה, באותה העת, לעיון מחודש. המבקש השיג על החלטה זו (בש"פ 5811/17 אנטיפקין נ' מדינת ישראל), אך בהמלצת בית המשפט חזר בו מהערר.

4. כעת, משחלפו חודשיים נוספים, שב המבקש והגיש בקשה דומה. אחר עיון בבקשה, ביקשתי כי יוכן תסקיר מעצר משלים שיבחן את התאמת המבקש להליך גמילה, אחר שבתסקיר מעצר קודם צוין כי,

"רוסלן לא פנה מיוזמתו להליך של גמילה טרם מעצרו, וניכר כי אינו מודע לעומק חומרת

התמכרותו. להערכתנו, רצונו להשתלב בטיפול בקהילה הינו מילולי ונובע בעיקר נוכח מעצרו (מתוך תסקיר מעצר מיום 05/04/17).

בתסקיר מעצר משלים שהוגש ביום 25/10/17 ציין שירות המבחן כי,

"בחלוף הזמן, עת שהה רוסלן במסגרת "בית חם" במשך חמישה חודשים, חל שינוי חיובי בנכונותו ובכוחותיו להיתרם מהליך טיפולי במסגרת טיפולית סגורה וארוכת טווח. להערכתנו, שילובו בהליך טיפולי במסגרת קהילה טיפולית לגמילה מסמים בשלב זה מונעת מתוך מוטיבציה פנימית... ויש בה בכדי להפחית את הסיכון להישנות שימוש בסמים ודפוסי התנהגות אלימים בעתיד".

5. המבקש עתר איפוא, לאימוץ המלצת שירות המבחן, כשלהשקפתו, חלוף הזמן מאז הושם באיזוק, משך כחמישה חודשים, ומשנמצא כי הוא מתאים להשתלב בטיפול גמילה, ראוי לעשות כן. המבקש הדגיש יש בשילוב בגמילה כאמור, משום הפחתת המסוכנות הנשקפת ממנו, כעולה מהתסקיר המשלים.

6. המשיבה עתרה לדחיית הבקשה. הופנית לקביעת שירות המבחן בתסקיר מיום 05/04/17, לפיה מהמבקש נשקף "סיכון גבוה להישנות התנהגות פורצת גבול", ומכאן שאף אם המסוכנות פחתה, עדיין אין אנו במצב דברים בו מוצדק שחרור המבקש לחלוטין לקהילה טיפולית, **שאינה** מהווה חלופת מעצר (ראו תסקיר מיום 25/10/17 "קהילה טיפולית מלכישוע אינה מהווה חלופת מעצר").

נטען כי הבקשה כאן אינה עונה על אמות המידה שנקבעו בהלכה הפסוקה, לעניין שילוב בהליך גמילה בשלב המעצר (הלכת סויסה) וכי אין בנסיבות העניין נתון חריג המצדיק הפניית המבקש להליך גמילה דווקא בעיצומו של ההליך הפלילי המתנהל נגדו.

דין והכרעה:

7. אך לאחרונה שב ובית המשפט העליון על ההלכה לפיה,

"ככלל, השלב הראוי לבחינת השמה בקהילה שיקומית הוא בשלב גזירת הדין, כאשר בפני ביהמ"ש תמונה מלאה בנוגע לנאשם ובידו לשקול בין היתר את הנתונים לגבי העונש ומשכו. שליחתו של נאשם לטיפול בקהילה טיפולית במסגרת דיוני המעצר הוא בגדר הקדמת המאחר ועלול גם ליצור ציפיות בלב הנאשם ולכבול את ידי המותב הדין בתיק בשלב גזירת דינו של הנאשם. אכן, לכלל זה יש חריגים כשהעיקרי בהם הוא מקום שהנאשם כבר היה מצוי בקהילה טיפולית קודם לביצוע העבירות בגינן הוא עומד לדין ועל יסודן נעצר" (בש"פ 7750/17 **מדינת ישראל נ' פרוס**).

בענייננו, אין חולק כי המבקש לא היה מצוי בעיצומו של הליך גמילה בפרק הזמן עובר למעצרו.

8. לצד השיקולים האמורים, הנוגעים לעצם ההצדקה לשילוב בהליך גמילה בתוך ההליך הפלילי דווקא, סבור אני כי בענייננו, על רקע רמת המסוכנות הגבוהה שנקבעה מהמבקש כאמור בתסקיר מיום 05/04/17, הרי שגם אם מסוכנות זו פחתה במשהו, אין הפחתה זו מצדיקה שחרור ממעצר באיזוק, ולמעשה את שחרורו המוחלט של המבקש בלא קביעת כל מנגנון פיקוחי. כאמור, קהילת מלכישוע, אינה בגדר חלופת מעצר, ומכאן ששהות המבקש שם נתונה לרצונו הטוב, ולכך בלבד. גם אם חל אצל המבקש היפוך לבבות ממשי בעניין יחסו להליך הגמילה, ניתן היה לשקול הקלה בתנאי המעצר, באופן מדורג, היינו שחרור לחלופת מעצר בפיקוח ושילובו של המבקש בקבוצות טיפוליות מתאימות (במסגרת שירות המבחן או מטעם רשויות הרווחה המקומיות). כך ניתן היה לבחון את כנות רצונו של המבקש ומידת רצינותו בשילוב בהליך שיקומי, זאת לצד פיקוח על תנועותיו והגנה על שלום הציבור מפניו.

המבקש דחה הצעה ברוח זו שהעליתי במהלך הדיון, ועמד על שילובו בקהילה טיפולית בלבד.

9. בנסיבות האמורות, ומשההליך המשפטי כנגד המבקש מצוי בעיצומו והוא צפוי להסתיים בתוך זמן מצומצם ומשאין בפני מי שמתקיימים לגביו נימוקים מיוחדים לשילובו בהליך גמילה בעיצומו של ההליך הפלילי, והיקף מסוכנותו אינו מצדיק שחרור מוחלט, כפי שהתבקש, ראיתי לדחות הבקשה.

ניתנה היום, ו' חשוון תשע"ח, 26 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.